

Taulukko x. Keskushermostoinfektioiden mikrobiologinen diagnostiikka Tampereen yliopistollisessa sairaalassa. x= suositeltava näyte, (x)= tapauskohtaisesti harkittava.

Tutkimus	Lyhenne	Tutkimuskoodi	Akuutti meningiitti	Akuutti meningoencefaliitti	Immuunipuutteisen meningoencefaliitti	Krooninen meningoencefaliitti	Huom!
Solut	Li-Solut	2655	X	X	X	X	
Proteiini	Li-Prot	2514	X	X	X	X	
Glukoosi	Li-Gluk	1470	X	X	X	X	
Bakteeriviljely	Li-BaktVi	1154	X	X	X	X	Sisältää värjäyksen.
HSV:n Nho Meningoencefaliitissa voi olla negatiivinen <48h oireiden alusta, joten näyte on uusittava negatiivisissa tapauksissa 1-3vrk oireiden alusta, jos dg on avoin ja HSV mahdollinen.	Li-HSVNhO	4404	(X)	X	X	X	Myös toistuvissa seroösisissä meningiiteissä (ns. Mollaret'n meningiitti).
VZV:n Nho	Li-VZVhO	1781	-	X	X	X	
Enteroviruksen Nho	Li-EvirNhO -EVirNhO	4392 4392	X (x)	X (x)	X (x)	X (x)	Huom! Poliovirusnäyte otetaan kaikilta aseptista meningiittia, encefaliittia tai myeloradikuliittia sairastavilta potilailta. F-PoliVi ATK 3465 (ulosteen poliovirusviljely).
Sieniviljely	Pu-SienVi	3508	-	-	X	X	
Bakteerien Nho	Li-BaktNhO	4381	(X)	-	(X)	(X)	Ei koskaan ensisijaistutkimuksena. Tapauskohtaisesti, esim. jos ollut edeltävä antibioottihoito ja viljely on negatiivinen ja kuitenkin epäillään bakteeri-infektiota.
EBV:n Nho	Li-EBVhO	4776	-	-	X	X	Akuutissa encefaliitissa harkinnan mukaan.
Tuberkuloosi • värjäys+viljely useita (2-3) näytteitä isolla volyymillä (vähintään 5ml)		4437	-	(X)	X	X	Akuutissa encefaliitissa, jos erityinen tbc-epäily tai jos solukuva viittaa tbc:hen (korkea proteiini, matala glukoosi, korkea lakttaatti).
• ADA	Li-ADA	3661	-	(X)	X	X	Huom! ADA otetaan myös seerumista, jos se määritetään likvorista (2991)
• Nho	Li-TbNhO	4490	-	(X)	X	X	

Tutkimus	Lyhenne	Koodi	Akuutti meningiitti	Akuutti meningoencefaliitti	Immuunipuutteisen meningoencefaliitti	Krooninen meningoencefaliitti	Huom!
Kuppakokeet	S-TrpaAb	4942	-	X	X	X	Ensin tehdään S-TrpaAb, jos positiivinen → Infektiolääkärin konsultaatio likvortutkimuksista
Borrelia-kokeet	S-BorrAb	3552	(X)	X	X	X	Akuutissa meningiitissä vain, jos borreliaa pidetään mahdollisena. Borrelia-Nho on epäherkkä tutkimus. Neuroborreliosin epäilyssä tutkitaan myös likvorin kemokiinipitoisuus (TYKSLAB) pyyntönumerolla 13361 (Li-CXCL13)
	Li-BorrAb	3975	(X)	X	X	(X)	
	Li-BorrNhO	4202	(X)	(X)	(X)	(X)	
Punkkienkefaliittikokeet ja Inkoovirusnäyte	S-TBEAb	3756	(X)	X	(X)	(X)	Eryisesti endeemisellä alueella liikkuneilla, mutta harkinnan mukaan myös muilla. 2. näyte toipumisvaiheessa. Inkoovirus aiheuttaa enkefaliitteja kesäisin. Tautia esiintyy erityisesti Itä-Suomessa.
	Li-InkoAb	1876	(x)	(x)	(x)	(x)	
	S -InkoAb	3526	(x)	(x)	(x)	(x)	
HIV	S-HIVAgAb	4814	X	X	X	X	
Kryptokokki-sienen tunnistaminen	Li-CrneAg	1828	-	-	X	X	Huumeiden ja steroidien käyttäjillä huomioitava
	S-CrneAg	1828					
Sytomegalovirus	Li-CMVNhO	4359	-	-	X	(X)	Keskushermostoinfektio vain immunopuutteisella
	P-CMVNho	4777					
Toksoplasmavirus	S-ToxoAb	3907	-	X	X	X	
	Li-ToxoNhO	1730	-	-	X	X	
Mykoplasma pneumoniae	S-MypnAb	2367	-	X	X	(X)	Toinen seeruminäyte toipumisvaiheessa.
	-RBaktNhO	9877	-	X	X	(X)	

Tutkimus	Lyhenne	Koodi	Akuutti meningiitti	Akuutti meningoencefaliitti	Immunopuutteisen meningoencefaliitti	Krooninen meningoencefaliitti	Huom!
HHV-6	Li-HHV6NhO	6135	-	-	X	(X)	Immuunipuutteisen infektio
JC-virus	Li-JCVNh Li-BKVNh	6319 21176	-	-	X	(X)	Immunopuutteisen, etenkin HIV-potilaan infektio